

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Milana Deáka a JUDr. Olgy Trnkovej v právnej veci navrhovateľa **I.**, bývajúceho v T., proti odporkyni **K.**, bývajúcej v T., zastúpenej v dovolacom konaní J., advokátom v Ž., **o zaplatenie 760 000.-Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 9 C 305/01, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 18. apríla 2007 sp. zn. 6 Co 203/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 18. apríla 2007 sp. zn. 6 Co 203/2006 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom zo 17. februára 2006 č.k. 9C 305/01 – 90 z dôvodu čiastočného späťvzatia návrhu zastavil konanie o návrhu na zaplatenie sumy 542 781.-Sk a úrokov z omeškania vo výške 17,6% ročne

- zo sumy 50 000.-Sk od 1. 3. 2002 do 4.4.2002
- zo sumy 100 000.-Sk od 5. 4. 2002 do 6. 5. 2002
- zo sumy 125 000.-Sk od 7.5.2002 do 6.6.2002
- zo sumy 175 000.-Sk od 7.6.2002 do 2.7.2002
- zo sumy 220 000.-Sk od 3.7.2002 do 23. 7. 2002
- zo sumy 245 000.- Sk od 24. 7. 2002 do 30. 7.2002
- zo sumy 350 000.- Sk od 31. 7. 2002 do 2.9.2002
- zo sumy 400 000.- Sk od 3.9.2002 do 6.6.2005
- zo sumy 542 781.-Sk od 7.6.2005 do zaplatenia.

Odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 67 219.-Sk a úroky z omeškania vo výške 17,6% ročne :

- zo sumy 760 000 Sk od 9.10. 2000 do 4.1.2002
- zo sumy 610 000.-Sk od 5.1.2002 do 28.2.2002
- zo sumy 560 000.-Sk od 1. 3.2002 do 4.4.2002
- zo sumy 510 000.-Sk od 5.4 2002 do 6.5.2002
- zo sumy 485 000.-Sk od 7.5.2002 do 6.6.2002
- zo sumy 435 000.-Sk od 7.6.2002 do 2.7.2002
- zo sumy 390 000.-Sk od 3.7.2002 do 23.7.2002
- zo sumy 365 000.-Sk od 24.7.2002 do 30.7.2002
- zo sumy 260 000.-Sk od 31.7.2002 do 2.9.2002
- zo sumy 210 000.-Sk od 3.9.2002 do 6.6.2005
- zo sumy 67 219 .-Sk od 7.6.2005 až do zaplattenia. V zostávajúcej časti návrh

zamietol. Zároveň účastníkom uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu prvého stupňa náhradu trov konania štátu a to navrhovateľovi vo výške 17.-Sk a odporkyni vo výške 77.-Sk v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Opravným uznesením zo 7. apríla 2006 č.k. 9 C 305/01 – 96 Okresný súd Dolný Kubín opravil uvedený rozsudok tak, že ho doplnil o výrok o trovách konania medzi účastníkmi (vyhlásený na pojednávaní 17. februára 2006), uložiac odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania v sume 52 028.-Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Žiline uznesením z 18. apríla 2007 sp. zn. 6 Co 203/2006 odvolanie odporkyne proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým jej bola uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 67 219.-Sk spolu s úrokmi z omeškania, odmietol a potvrdil výrok o náhrade trov konania s tým, že v ostatnej časti ostáva rozhodnutie súdu prvého stupňa nedotknuté. Odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 2 914.-Sk na účet jeho právneho zástupcu. V odôvodnení uznesenia uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa bol doručovaný odporkyni 6. apríla 2006, kedy nebola zastihnutá, z ktorého dôvodu jej bolo oznámené, že zásielka bude doručovaná 7. apríla 2006. Nový pokus o doručenie zostal bezvýsledný a preto bola písomnosť uložená na pošte, kde si zásielku odporkyňa osobne prevzala 18. apríla 2006. V zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. platí fikcia doručenia dňom 10. apríla 2006 a posledným dňom lehoty na podanie

odvolania bol utorok 25. apríla 2006. Opravné uznesenie zo 7. apríla 2006 ktoré sa vzťahovalo k výroku o náhrade trov konania, bolo odporkyňi doručované 12. apríla 2006, kedy nebola zastihnutá, z ktorého dôvodu bola zásielka opakovane doručovaná 13. apríla 2006, avšak bezvýsledne; písomnosť bola uložená na pošte, kde si odporkyňa zásielku prevzala 18. apríla 2006, avšak v tomto prípade platí fikcia doručenia dňom 16. apríla 2006 (posledným dňom lehoty na podanie odvolania bol preto utorok 2. mája 2006). Odvolanie voči rozsudku ako aj opravnému uzneseniu podala odporkyňa osobne 27. apríla 2006 na súde prvého stupňa, z dosiaľ uvedeného teda vyplýva, že vo vzťahu k rozsudku išlo o odvolanie po uplynutí zákonnej 15 - dňovej lehoty a vo vzťahu k opravnému uzneseniu o odvolanie podané v zákonnej lehote. Z týchto dôvodov odvolací súd odvolanie odporkyne voči rozsudku, čo do výroku, ktorým bola odporkyňi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 67.219.-Sk s príslušenstvom (úrokmi z omeškania), odmietol ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) a vecne preskúmal iba výrok o náhrade trov konania obsiahnutý v opravnom uznesení a ako správny tento výrok rozsudku súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 O.s.p.). Výrok o trovách odvolacieho konania založil odvolací súd na ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala odporkyňa dovolanie. Navrhla v ňom napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uviedla, že uznesením odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu, že odvolanie podala oneskorene. Dovolanie doplnila o lekárske potvrdenie, že v dňoch 6. apríla a 7. apríla 2006 bola na ambulancii praktického lekára vo Vlkanovej, a dokladmi o evidencii dochádzky a dennom výkaze obrátov platiteľa dane z pridanej hodnoty týkajúcej sa jej prevádzky – obchodu v Banskej Bystrici, ktorými dokladala, že v dňoch 5. apríla až 9. apríla 2006 pracovala na svojej predajni v Banskej Bystrici namiesto predavačky pani D., ktorá si v tom čase čerpala dovolenku. Preto v tom čase prespávala u svojich rodičov vo Vlkanovej. V dovolaní tiež vytýkala, že odvolací súd vo veci pojednával 18. apríla 2007, neakceptujúc jej žiadosť a žiadosť jej advokáta o odročenie pojednávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr to, či jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Vzhľadom na povahu rozhodnutia odvolacieho súdu treba prípustnosť dovolaniu proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzuje, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu.

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavení výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 1, 2 O.s.p.). Odporkyňou jej napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania, teda rozhodnutie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Jej odvolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

V ustanovení § 237 O.s.p. sú vymenované vady, ktoré sú dôvodom prípustnosti dovolania smerujúceho proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutou niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), odvolací súd sa komplexne zaoberal otázkou či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. So zreteľom na odporkyňou tvrdenú procesnú vadu zameral sa súd osobitne na otázku splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) je treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, treba považovať aj

odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v prípade, že podmienky preň neboli splnené, nakoľko odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote.

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že za skutočnosť určujúcu začiatok lehoty na odvolanie zákonodarca stanovil doručenie rozhodnutia.

Podľa § 47 ods. 1 O.s.p. do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a iné písomnosti, ak to nariadi súd.

Postup súdu pri doručovaní písomností určených do vlastných rúk adresáta, ktorý nebol zastihnutý, je upravený v ustanovení § 47 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Uvedené zákonné ustanovenie upravujúce náhradné doručenie predpokladá predovšetkým splnenie podmienky, že adresát sa zdržuje v mieste doručenia. Za situácie, ak sa adresát v mieste doručenia nezdržuje, platí že písomnosť nebola riadne doručená.

V danom prípade odporkyňa tvrdila, že sa v mieste doručovania zásielky s rozsudkom súdu prvého stupňa v čase (v dňoch) doručovania tejto zásielky nezdržiavala, keďže si plnila povinnosti v súvislosti so svojou prevádzkou – predajňou v Banskej Bystrici (zastupovala predavačku pani D., ktorá vtedy čerpala dovolenku) a prespávala z tohto dôvodu u svojich rodičov vo Vlkanovej, t.j. že do miesta svojho trvalého bydliska sa v tomto období nevracala. Uvedené tvrdenia doložila aj evidenciou dochádzky a denným výkazom obrátov platiteľa danej z pridanej hodnoty, z ktorých vyplýva, že v dňoch, kedy sa doručoval

odporkyňi rozsudok súdu prvého stupňa, čerpala zamestnankyňa odporkyne J. dovolenku a že v tieto dni denný výkaz obrátov na prevádzke podpisovala miesto predavačky pani D. odporkyňa. Podľa názoru dovolacieho súdu tieto skutočnosti dostatočne potvrdzujú, že odporkyňa v čase doručovania rozsudku súdu prvého stupňa, t.j. 6. a 7. apríla 2006 sa v mieste svojho trvalého bydliska (v T. nezdržovala a preto nemohlo byť náhradné doručenie rozsudku súdu prvého stupňa v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. právne účinné. V dôsledku toho bol odporkyňi rozsudok súdu prvého stupňa doručený riadne až dňom, kedy ho osobne prevzala – 18. apríla 2006. Odvolacia lehota preto nezačala plynúť v nadväznosti na úložnú lehotu v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p.(ktorá vzhľadom na nesplnenie podmienok pre náhradné doručenie nemohla začať plynúť), ale v nadväznosti na faktické a právne účinné prevzatie doručovaného rozhodnutia odporkyňou. Odvolanie, ktoré podala odporkyňa osobne na súde prvého stupňa 27. apríla 2006 proti rozsudku súdu prvého stupňa, bolo preto podané v odvolacej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ teda odvolací súd jej opravný prostriedok odmietol ako oneskorene podaný, bola odporkyňi odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v konaní touto vadou postihnutému. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takomto konaní nemôže byť považované za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline zrušil a to v celosti (od rozhodnutia o napadnutom výrok o odmietnutí dovolania odporkyne sú závislé ďalšie výroky uznesenia odvolacieho súdu v zmysle § 242 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243 b ods. 1, 2 O.s.p.).

Dovolací súd iba pre úplnosť poznamenáva, že pokiaľ dovolateľka namietala, že nebolo vyhovené jej návrhu na odročenie pojednávania odvolacieho súdu 18. apríla 2007, o ktoré spolu so svojim právnym zástupcom požiadala, tak z obsahu spisu vyplýva, že uvedené pojednávanie bolo odvolacím súdom zrušené (č.l. 137 p.v.). Odvolací súd vec prejednal bez pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 písm. a/ a f/ O.s.p., vychádzajúc z toho, že odvolanie odporkyne proti rozsudku súdu prvého stupňa bolo podané oneskorene (tento záver odvolacieho súdu, ako vyplýva z predošlého textu, bol však mylný).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania. (§ 243 d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2008

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :